

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

20 april 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het taalgebruik in de oproepingsbrieven aan de kiesgerechtigde inwoners van faciliteitengemeenten

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het statuut van de gouverneur, de adjunct van de gouverneur, de arrondissementscommissaris en de adjunct-arrondissementscommissaris

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het weigeren door de gemeente van een door een OCMW toegekend referentieadres

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de wachtlijsten in de socialekoopsector

Vraag om uitleg van de heer Carlo Daelman tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de SBE- en SSI-besluiten met betrekking tot de socialewoningbouw

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Dinsdag 20 april 2004

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 13.48 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het taalgebruik in de oproepingsbrieven aan de kiesgerechtigde inwoners van faciliteitengemeenten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het taalgebruik in de oproepingsbrieven aan de kiesgerechtigde inwoners van faciliteitengemeenten.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst en vooral de collega's bedanken omdat ze plaats hebben willen ruimen voor mij.

Mijnheer de minister, in uw antwoord op actuele vragen van de heer Van Dijck en van de heer Van Hauthem van vorige maand hebt u nogmaals bevestigd dat de oproepingsbrieven voor de Vlaamse en de Europese verkiezingen wel degelijk eerst in het Nederlands moeten worden aangeboden aan de kiesgerechtigde inwoners van de faciliteitengemeenten. U herhaalde dat de Franstalige inwoners pas daarna, als ze er uitdrukkelijk om verzoeken, een Franstalige oproepingsbrief kunnen krijgen. U verwees daarvoor naar de omzendbrief die naar de betrokken gemeenten werd verstuurd naar aanleiding van de federale verkiezingen van vorig jaar. U kondigde aan dat u opnieuw omzendbrieven zou sturen.

Ik had graag geweten of die omzendbrieven ondertussen ook daadwerkelijk werden verstuurd. Ik weet althans dat alvast in Wemmel, maar vermoedelijk niet alleen daar, Europese ingezetenen zich op het gemeentehuis hebben aangeboden met een eentalig Franse omzendbrief van minister van Binnenlandse Zaken Dewael. De brief droeg de hoofding 'votre participation à l'élection du Parlement européen du 13 juin 2004' en we lezen er ook het volgende : 'Vous avez la possibilité de vous inscrire dans votre commune jusqu'au 31 mars 2004'. Deze oproepen werden blijkbaar op naam verstuurd, wat me een overtreding lijkt te zijn op de omzendbrieven van de Vlaamse regering met betrekking tot de toepassing van de faciliteiten. Het initiatief gaat hier echter uit van de federale regering, met name van een minister die gezien zijn verleden toch wel beter zou moeten weten. Bovendien stel ik me de vraag of faciliteiten van toepassing zijn op buitenlanders, ook al zijn ze gedomicilieerd in faciliteitengemeenten.

Nu hebt u in uw antwoord op de actuele vragen van vorige maand niet alleen een nieuwe omzendbrief aangekondigd, u suggereerde ook dat u misschien naar het Overlegcomité zou trekken met het dossier van het taalgebruik bij de oproepingsbrieven. Het kan me ontgaan zijn, maar ik heb niet de indruk dat dat tot dusver is gebeurd. Ik had graag geweten of u op de hoogte bent van het initiatief van uw federale collega met betrekking tot Europese verkiezingen. Heeft minister Dewael hierover op voorhand met u overlegd ? Hoe reageert u op dit feit ? Ik had ook graag geweten op basis van welke gegevens minister Dewael de Europese ingezetenen in het Frans heeft aangeschreven, maar ik weet niet of u hierop kunt antwoorden.

Voor zover mij bekend is, werd de zaak nog niet geagendeerd op het Overlegcomité. Wat de Europese ingezetenen betreft, veronderstel ik dat het al te laat is, maar voor de rest lijkt het me toch hoog tijd dat dit overleg alsnog totstandkomt. Ik had dus

Van Nieuwenhuysen

graag vernomen of er al werd gevraagd om deze kwestie, het taalgebruik op oproepingsbrieven, op de agenda van het Overlegcomité te zetten en of u al zicht heeft op de datum waarop het onderwerp er zal worden aangekaart.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, naar aanleiding van deze vraag om uitleg heb ik informatie ingewonnen bij de gemeente Wommel, aangezien de heer Van Nieuwenhuysen expliciet naar deze gemeente verwijst. Uit het antwoord dat ik van de gemeente ontving, blijkt dat er zich inderdaad burgers hebben aangeboden 'met een eentalige blauwe kaart, verstuurd op naam door minister Dewael aan Europese ingezetenen, om zich te laten inschrijven voor de Europese verkiezingen'.

Ik ga er dus van uit dat u, als u het hebt over een eentalig Franse omzendbrief, eigenlijk verwijst naar deze geïndividualiseerde blauwe kaarten. Indien dit inderdaad zo is, kan men formeel moeilijk spreken van een omzendbrief. In voorkomend geval gaat het dus veeleer om een geïndividualiseerd schrijven van een federale minister aan een potentiële Europese kiezer, waarin hem wordt medegedeeld dat hij zich als kiezer kan laten registreren in zijn gemeente. Het gaat dus niet, voor zover wij dit kunnen beoordelen, om een oproepingsbrief voor de Europese verkiezingen van 13 juni 2004.

Ik kan de handelwijze van minister Dewael alleen maar betreuren en afwijzen. Ik was alleszins niet op de hoogte van dit initiatief. Het ligt echter niet in mijn bevoegdheid om hiertegen welke maatregel dan ook te nemen. Dat is het probleem. Ik ben wel bevoegd voor de gemeenten en voor wat de gemeenten doen. Ik zou enkel kunnen optreden indien een Vlaamse gemeente zelf eentalige kennisgevingen met betrekking tot de mogelijkheid tot de registratie als kiezer zou hebben verstuurd aan de Europese inwoners van de gemeente. Dit was hier echter niet het geval, integendeel, de gemeente Wommel liet me weten dat ze zelf eentalig Nederlandse brieven heeft verstuurd aan haar Europese inwoners, met de vermelding 'texte francais sur demande'. Dat is dus de letterlijke toepassing van de omzendbrief-Peters. De gemeente Wommel heeft de regelgeving dus wel toegepast.

Wat uw vraag over het Overlegcomité betreft, kan ik u mededelen dat deze kwestie nog niet werd ge-

agendeerd, omdat ik op 17 maart 2004 een brief heb gestuurd aan de colleges van burgemeester en schepenen van de faciliteitengemeenten. In die brief heb ik hen verzocht de taalwetgeving strikt toe te passen en dus de oproepingsbrieven enkel in het Nederlands te versturen en pas na uitdrukkelijk en individueel verzoek een Franse vertaling ervan ter beschikking te stellen. Ik heb dus nogmaals het geheugen van de gemeenten opgefrist. Ik heb de gouverneur gevraagd om de beslissingen in verband met de oproepingsbrieven op te vragen en deze beslissingen te schorsen indien ze strijdig zouden zijn met mijn eerder vermelde brief.

Wat het Overlegcomité betreft, zal ik het probleem dat door u werd gesignaleerd op de agenda van de Vlaamse regering zetten. Het is namelijk de Vlaamse regering die de kwestie moet agenderen op het Overlegcomité, en het ligt zeker in mijn bedoeling dat dat gebeurt. Morgen is er een vergadering van het Overlegcomité, maar dan zal de kwestie dus nog niet op de agenda staan.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Bedankt voor uw antwoord, mijnheer de minister. U hebt inderdaad gelijk dat het niet gaat om een omzendbrief, maar ik denk dat dit hier een detail is. Het gaat om een herinnering dat men kan gaan stemmen.

Ik ben het uiteraard volkomen met u eens dat zoiets eigenlijk niet kan en dat u dat afwijst. U hebt echter inderdaad geen bevoegdheid om ertegen in te gaan, en dat is nu net het jammerlijke aspect aan deze zaak.

Ik hoop wel dat u daar scherp tegen zult protesteren, zoals u hebt aangegeven. U gaat een omzendbrief sturen naar de gemeenten. Ik vrees echter dat we opnieuw in hetzelfde scenario als vorig jaar zullen terechtkomen. De gemeenten hebben de omzendbrief toen eigenlijk naast zich neergelegd. Er heeft zich toen uiteindelijk het paradoxale feit voorgedaan dat de beslissingen inderdaad werden geschorst door de gouverneur van Vlaams-Brabant, terwijl de federale regering toch moest opdraaien voor de kosten van dat Franstalige drukwerk. Ik hoop dat u het daarover ook nog eens zult hebben op het Overlegcomité.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : U weet dat ik deze kwestie zonder enige terughoudendheid zal

Van Grembergen

aankaarten op het Overlegcomité. Er werd mij echter meegedeeld dat de federale overheid niet meer de kosten op zich neemt die normalerwijze voor rekening van de gemeenten zijn. Dat legt de politieke verantwoordelijkheid in verband met de keuzes die ze op dat vlak maken uiteraard opnieuw bij de gemeenten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het statuut van de gouverneur, de adjunct van de gouverneur, de arrondissementscommissaris en de adjunct-arrondissementscommissaris

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Sauwens tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het statuut van de gouverneur, de adjunct van de gouverneur, de arrondissementscommissaris en de adjunct-arrondissementscommissaris.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik had een interpellatieverzoek ingediend, maar zoals in dit parlement wel vaker gebeurt, heeft het 'Politibureau' dit uiteindelijk afgewezen. Ik heb dan een vraag om uitleg ingediend, die wel werd aanvaard. Ik ben daar als parlementslid heel gelukkig mee, omdat ik zo de regering toch enkele vriendelijke vragen kan stellen over het statuut van de arrondissementscommissaris en van de gouverneur.

Volgens de gegevens waarover we beschikten bij de indiening van deze vraag om uitleg, heeft de regering op 9 januari 2004 twee besluiten goedgekeurd betreffende het statuut van de gouverneur en van de adjunct van de gouverneur enerzijds en van de arrondissementscommissaris en de adjunct-arrondissementscommissaris anderzijds. Het betreft dus een eerste wijziging van de statuten sinds de regionalisering van hun ambten.

De media hebben het vooral gehad over de regeling van de leeftijd waarop de gouverneurs hun

ambt neerleggen, omdat daar ook een aantal politieke beschouwingen aan werden gewijd. Dat is echter niet het onderwerp van mijn vraag. Er staan in die besluiten nog een aantal andere opmerkelijke dingen, onder meer betreffende de salarissen van de arrondissementscommissaris en van de adjunct-arrondissementscommissaris, die aanzienlijk worden opgetrokken. Volgens onze berekeningen doet er zich daar een stijging voor van 63 procent van de minimumschaal. Het salaris van de gouverneurs wordt met bijna 5 procent opgetrokken. Ze behouden daarenboven hun representatiekosten en ook hun residentievergoedingen.

We kunnen ons echter toch wel vragen stellen bij die residentievergoeding : het is eigenlijk een overblijfsel uit een vroeger regime, toen een residentievergoeding werd uitgekeerd ter vervanging van de ambtswoning waarover de gouverneurs vroeger beschikten. Men zegt me echter dat er gevallen zijn waarbij de gouverneur wel beschikt over een ambtswoning, terwijl er toch nog een residentievergoeding wordt uitgekeerd. Ik weet echter niet zeker of dat klopt.

De adjunct van de gouverneur krijgt, ondanks zijn specifieke bevoegdheid en beperkte werklust, een identiek statuut en ook een identieke salarisverhoging. Om u een indicatie te geven van de werklust van de adjunct van de gouverneur, kan ik u zeggen dat er in 2003 23 taalklachten waren.

Mijnheer de minister, om deze redenen zou ik u de volgende vragen willen stellen. Waarom kwam dit onderwerp zo laat ter zitting ? Er werd blijkbaar een ander besluit genomen dan het besluit dat werd voorbereid door de diensten en dat door u werd geagendeerd. Men zegt me dat de ontwerpbesluiten pas ter zitting werden rondgedeeld. Waarom gebeurde dat niet op de klassieke en correcte manier ?

Mijnheer de minister, hoe ziet u de rol van die gouverneurs en van die arrondissementscommissarissen ? Ik herinner me een periode, nog niet zo lang geleden, waarin men de functie van arrondissementscommissaris wou afschaffen omdat de dienstplicht werd afgeschaft. Nu wordt die functie echter opgewarderd. Bestaat daarvoor een specifieke reden ? Werd die beslissing ten gronde voorbereid ? Ik wil hierbij verwijzen naar het verslag van de inspectie van Financiën. De inspecteur van Financiën zegt het volgende : 'Een nota over de specifieke positie van de arrondissementscommissaris binnen het kader van BBB ontbreekt. Ten gronde kan allicht ook de vraag naar de specifieke

Sauwens

toegevoegde waarde van deze functie gesteld worden.'

De inspecteur zegt ook dat er onduidelijkheden zijn. Volgens hem ontbreekt elk budgettair cijfer. Die man wist natuurlijk niet wat de regering achteraf nog zou beslissen. De regering heeft uiteraard de vrijheid om beslissingen te nemen, maar het is ons recht om te vragen waarom een financiële opwaardering van die omvang wordt doorgevoerd op het ogenblik dat de vraag over de rol van de arrondissementencommissarissen nog niet beantwoord is. Misschien hebben enkele arrondissementencommissarissen die dicht bij de zon zitten, in de context van de nieuwe politieke cultuur uiteindelijk een bepalende invloed gehad op de regeringsbeslissingen.

Mijnheer de minister, er staan nog een aantal dingen in het besluit die u me moet uitleggen. Ik herinner me dat we voor bijna alle Vlaamse topfuncties de mandaatfunctie hebben ontwikkeld. Hier staat echter: 'De arrondissementencommissaris is een vertrouwenspersoon van de Vlaamse regering die losstaat van de ambtelijke organisatie. Daarom opteren we niet voor een mandaatsysteem. De Vlaamse regering benoemt en ontslaat de arrondissementencommissarissen na advies van de federale regering en de arrondissementencommissaris handelt volgens de instructies van de Vlaamse regering en de gouverneur. Omwille van deze vertrouwensrelatie wordt evenmin een evaluatiestelsel ontworpen en er zijn evenmin bepalingen over een eventuele stage.' Ik zou nog meer kunnen citeren uit deze zeer interessante regeling.

De arrondissementencommissarissen hebben ook recht op ziekteverlof. Ze vallen echter niet onder de ziektecontrole en hebben geen contingent ziektedagen.

We kunnen ons afvragen of we in Vlaanderen niet voor het debat staan over de manier waarop de rol van de gouverneurs in de toekomst zal worden bepaald. De gouverneurs zijn nu Vlaamse ambtenaren geworden. Ze hebben echter nog een aantal federale opdrachten en bovendien hebben ze als voorzitter van de deputatie ook een lokale opdracht. Het zou misschien beter zijn die driedigheid of heilige drievuldigheid op termijn eens grondig te herbekijken alvorens pecuniaire cadeautjes te geven. Deze regering kon de lonen van de gehandicaptensector al niet betalen in december 2003. Bovendien zegt ze voortdurend dat er geen geld is.

Een en ander heeft natuurlijk te maken met prioriteiten. In die zin is deze vraag om uitleg een lichte interpellatie. Waarom moest er zo snel een beslissing worden genomen? Ik denk trouwens dat de regering ondertussen ook formeel heeft beslist, maar daar ben ik niet zeker van.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitters, collega's, de besluiten van de Vlaamse regering van 9 januari 2004 waren slechts principebeslissingen. Na deze beslissingen heeft de Vlaamse regering advies ingewonnen van de Raad van State. Op 5 maart 2004 heeft ze een definitieve beslissing genomen. De besluiten zijn vervolgens verschenen in het Belgisch Staatsblad van 26 maart 2004. Het besluitvormingsproces nam dus meerdere weken in beslag.

De besluiten over de statuten van de gouverneurs, van de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, van de arrondissementencommissarissen en van de adjunct-arrondissementencommissarissen zijn collegiale besluiten van de Vlaamse regering. De verschillende leden van de Vlaamse regering hebben dus inbreng gehad in het totstandkomen van die besluiten. De Vlaamse regering is als enige verantwoordelijk voor de inhoud ervan.

Mijnheer Sauwens, ik weet wel wat u hebt gesuggereerd. Ik kan u melden dat tijdens de besprekingen van de Vlaamse regering de rechtsreeks of onrechtstreeks betrokkenen zich van commentaar hebben onthouden. Ze hebben ook de vergadering verlaten op het ogenblik dat er werd beslist. Het jongste lid van de Vlaamse regering heeft voor de notulen van deze beslissing gezorgd.

Verschiedende wetten en decreten sommen de taken van de gouverneurs en de arrondissementencommissarissen op. De belangrijkste zijn de provinciewet, het decreet over het administratief toezicht op de gemeenten en de OCMW-wet. Daarnaast is er ook specifieke regelgeving die de gouverneurs en de arrondissementencommissarissen taken oplegt.

Mijnheer Sauwens, u hebt gezegd dat de functies van gouverneur en arrondissementencommissaris moeten worden bekeken in het licht van het provinciale bestuur, de provinciewet en dergelijke. We hadden een logische volgorde van initiatieven gepland, maar die is verschoven doordat zowel het gemeentedecreet als het provinciedecreet na beslissingen en discussies niet werden behandeld. We

Van Grembergen

hebben dus verder gewerkt met de ons opgelegde visie.

Een gouverneur vervult opdrachten als commissaris van de Vlaamse regering, maar ook als commissaris van de federale regering. Sinds het Lambertakkoord zijn deze taken niet grondig uitgebreid. Het aantal opdrachten van de gouverneur als commissaris van de Vlaamse regering is echter wel toegenomen na de regionalisering van de bevoegdheden.

De Vlaamse regering heeft bepaald dat een gouverneur als salaris het maximum krijgt van de salarisschaal van de secretaris-generaal bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Dat is een verhoging met 4,7 procent. Daarnaast werden de vroegere residentievergoedingen en representatievergoedingen behouden.

Het salaris van de arrondissementscommissaris werd afgestemd op het niveau van een afdelingshoofd tijdens zijn tweede mandaat. De maximale jaarwedde van een afdelingshoofd tijdens zijn tweede mandaat bedraagt 59.500 euro, en dus geen 72.530 euro zoals in een bepaalde krant werd gemeld. Het gaat dus om een verhoging van 12,4 procent, en niet van 63 procent zoals in diezelfde krant stond.

De besluiten bevatten geen evaluatieregeling. Dat is niet nodig aangezien het om benoemingen ad nutum gaat. Dit betekent dat de benoemende overheid deze personen van hun ambt kan ontheffen indien ze niet langer het noodzakelijke vertrouwen genieten. De Vlaamse regering heeft daar wel het eensluidend advies van de federale regering voor nodig.

De federale regering voerde de residentievergoeding in voor de gouverneurs die niet over een ambtswoning beschikten en hun woning ter beschikking stelden voor de uitoefening van hun ambt. De Vlaamse regering heeft deze regeling bevestigd. Het gaat om een forfaitaire vergoeding. Dat impliceert dat de gouverneurs geen andere kosten voor hun woning kunnen laten dragen door de Vlaamse regering.

Ook vroeger genoten de gouverneur en zijn adjunct een identieke bezoldigingsregeling. De Vlaamse regering heeft die niet willen wijzigen. Indien er tijdens een volgende legislatuur een nieuw provinciedecreet komt waarin de verantwoordelijkheden anders worden verdeeld, dan lijkt het me

evident dat er opnieuw wordt gediscussieerd over de rol van de provinciegouverneurs en de arrondissementscommissarissen.

Ik had het politieke verhaal helemaal willen schrijven. Wat we nu hebben beslist, lijkt me echter normaal binnen de huidige context.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. U hebt na de regionalisering getracht om via het gemeentedecreet en het provinciedecreet de reorganisatie op punt te stellen. Dat is niet gelukt. Waarom is dat pecuniair staakt er zo snel gekomen ? U had beter op een inhoudelijke invulling gewacht.

Minister Paul Van Grembergen : Een en ander heeft te maken met de verhouding die wordt opgebouwd met specifieke ambtenaren. We hebben de afgelopen 3 jaar een behoorlijke samenwerking gehad. Op een bepaald ogenblik ging de discussie over de pensioenleeftijd. Toen hebben we beslist om het pecuniaire gedeelte al in te vullen. De toekomst zal bepalen in welke mate beslissingen al dan niet van toepassing kunnen blijven.

De heer Johan Sauwens : U hebt niet geantwoord op mijn vragen over de adjunct van de gouverneur.

Minister Paul Van Grembergen : Die vragen hebben te maken met de situatie in Vlaams-Brabant. Aan Vlaamse kant werd een vice-gouverneur naar het voorbeeld van Wallonië geweigerd. Er is dan gekozen voor de schijnoplossing van de adjunct-gouverneur die alle pecuniaire voordelen van een vice-gouverneur heeft gekregen.

De heer Johan Sauwens : Die adjunct-gouverneur heeft geen taken – een mooi cadeau.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het weigeren door de gemeente van een door een OCMW toegekend referentieadres

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Suykens tot de heer Van Grembergen,

Voorzitter

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het weigeren door de gemeente van een door een OCMW toegekend referentieadres.

De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, OCMW's worden regelmatig geconfronteerd met hulpvragen van mensen die ambtshalve uit de registers werden geschrapt. In een aantal gevallen mogen deze mensen tijdelijk verblijven bij kennissen of familieleden. Omwille van die tijdelijkheid en in veel gevallen ook omwille van een schuldenlast van de ambtshalve uit de registers geschrapte persoon, weigeren die kennissen en familieleden vaak een inschrijving op hun adres. In het geval van sociale huisvesting is die inschrijving zelfs gewoon onmogelijk.

Als een OCMW in dergelijke gevallen beslist om een referentieadres bij het OCMW toe te kennen, dan wordt dat vaak en zelfs te vaak door de gemeenten geweigerd. De gemeenten redeneren dat de mensen in kwestie niet dakloos zijn en dus moeten worden ingeschreven op het adres waar ze werkelijk verblijven. 'Dakloos zijn' wordt op die manier zeer eng geïnterpreteerd door de gemeenten. Blijkbaar worden alleen personen die buiten slapen, als dakloos beschouwd.

De hulpverlening van het OCMW wordt door de houding van de gemeenten erg bemoeilijkt. Cliënten lopen het risico dat hun inkomsten worden ontzegd waar ze recht op hebben. Als gemeenten zeggen dat de betrokkenen moeten worden ingeschreven op het adres waar ze werkelijk verblijven, dreigen heel wat mensen hulp van familie of kennissen te moeten ontberen. Dat laatste gebeurt natuurlijk alleen maar indien de gemeentelijke overheid die verblijfplaats kent.

Mijn vragen zijn de volgende. Mijnheer de minister, acht u het wettelijk correct dat een gemeente een referentieadres, dat werd toegekend door het OCMW, kan weigeren? Acht u het opportuun dat gemeenten een dergelijke werkwijze toepassen? Wordt de opdracht van een OCMW door dit optreden niet bemoeilijkt of gedwarsboomd?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, de vragen van de heer Suykens zijn perti-

nent. Deze gang van zaken zorgt regelmatig voor problemen en voor familiale situaties die in een aantal omstandigheden echt pijnlijk zijn. Ouderen of hulpbehoevenden kunnen erdoor terechtkomen in een situatie van emotionele en psychologische onzekerheid, wat verre van aan te prijzen is.

Het probleem is echter, waarde collega, dat u deze vraag aan mij stelt, terwijl dit de uitsluitende bevoegdheid is van de federale regering. Het is de federale minister van Binnenlandse Zaken die verantwoordelijk is voor de inschrijvingen in het bevolkingsregister en in het vreemdelingenregister.

Ik ken het probleem en ik voel ook de schrijnende situaties aan, en daarom wil ik mijn federale collega gerust een nota bezorgen met de problemen die zich op dat vlak voordoen. Indien u 'incentives' hebt, zoals dat tegenwoordig zo mooi heet, om die brief mee te stofferen, dan zou ik u daar dankbaar voor zijn. De kwestie valt dus echter niet onder mijn bevoegdheid.

Ter informatie deel ik u mee dat de inschrijving in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister wordt geregeld door de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen, en haar uitvoeringsbesluiten. Het gaat meer bepaald om de koninklijke besluiten van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, tot vaststelling van de informatie die wordt opgenomen in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, betreffende het recht op toegang tot de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister en betreffende het recht op verbetering van deze registers en betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister. Dit is echter informatie waarover u zelf waarschijnlijk wel beschikt.

Deze problematiek zou eigenlijk moeten terechtkomen op de federale regeringstafel en op de tafel van de minister van Binnenlandse Zaken. De feiten die u aanhaalt, zijn jammer genoeg maar al te waar.

De voorzitter : De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Mijnheer de minister, ik wil u bedanken voor uw antwoord, waarvoor ik al wel had gevreesd. Ik had gehoopt dat u als voogdijminister voor plaatselijk bestuur een brief zou kunnen sturen naar de gemeenten om hen te wijzen op de sociale ingesteldheid die we toch zouden mogen

Suykens

verwachten van colleges. Ik had wel vermoed dat een en ander wettelijk correct zou zijn, en dat is spijtig genoeg ook zo.

Ik zal u echter graag wat 'incentives' bezorgen. Ik zal ook aan een collega in het federale parlement vragen om hierover een vraag te stellen aan de minister van Binnenlandse Zaken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de wachtlijsten in de socialekoopsector

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Heeren tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de wachtlijsten in de socialekoopsector.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb reeds meermaals gevraagd naar de cijfers van de socialekoopsector. Ik moet zeggen dat ik daarom toch wel een beetje gefrustreerd was toen ik hierover een heel artikel kon lezen in Het Belang van Limburg, waarin u zelfs niet het fatsoen had om te zeggen dat het een antwoord was op een schriftelijke of mondelinge vraag. Pas de dag na de verschijning van dat grote krantenartikel heb ik van de diensten het uitgebreide antwoord gekregen. Ik vind het toch jammer dat die manier van werken wordt gehanteerd.

Ik heb deze vraag natuurlijk al een tijdje geleden ingediend, namelijk op 24 maart 2004, maar gezien de drukke agenda heb ik er geen problemen mee dat ze nu pas aan bod komt. Op 18 maart verscheen dat fameuze krantenartikel over de wachtlijsten van de socialekoopwoningen. Dat heeft tot mijn verrassing toch wel tot wat onduidelijkheid geleid bij de vele mensen die op de wachtlijst staan. Daarom hebben ze niet alleen vragen gesteld aan mij, maar ook aan de bouwmaatschappijen.

Volgens de gegevens van de minister zou de gemiddelde wachttermijn in Vlaanderen 674 dagen be-

dragen. Dat is ongeveer 2 jaar. In Limburg zou het gaan om 649 dagen of ongeveer 1 jaar en 10 maanden. Heel wat kandidaten die op die wachtlijst staan voelen zich misleid door hun bouwmaatschappij omdat ze al 4 jaar of langer op die wachtlijst staan. Ze begrijpen niet hoe het komt dat ze nog steeds geen woning hebben, terwijl de minister heeft gezegd dat men gemiddeld 1 tot 2 jaar op de wachtlijst staat. Daarom rijst de vraag of de cijfers wel correct zijn en of de bouwmaatschappijen geen verkeerde inlichtingen hebben gegeven. Het is het een of het ander.

Mijnheer de minister, toen de kandidaten op de wachtlijst mij die vragen stelden, wist ik niet goed wat ik ermee moest aanvangen, en daarom heb ik dan contact opgenomen met enkele directeurs uit de socialekoopsector. Zij signaleerden me dat de gegevens die u hebt verspreid en die u ook zou hebben meegedeeld in een parlementair antwoord, niet juist zouden zijn. De vraag is dan natuurlijk waarom. Ik kan me inbeelden dat u die gegevens ook maar opvraagt.

De argumentatie die de directeurs aanhaalden leek me toch wel erg plausibel. Ze stelden dat u onlangs zelf aankondigde – dat heb ik ook in de krant moeten lezen – dat er in 2004 130 socialekoopwoningen zullen zijn voor Limburg. Ik noem nu Limburg omdat ik daar woon, maar hetzelfde verhaal kan worden verteld voor de andere provincies. U zou in 130 socialekoopwoningen hebben voorzien, maar zelfs indien het budget waarin u vandaag voorziet voor die sector zou worden verdubbeld, dan hebt u nog altijd 13 jaar nodig om de bestaande wachtlijst van 3324 kandidaten weg te werken. Dan ga ik nog uit van de veronderstelling dat er zich in de komende 13 jaar geen nieuwe kandidaten op die wachtlijst zouden inschrijven. Dat is dus eigenlijk bijna utopisch gezien de exponentiële groei van die wachtlijsten.

De directeurs uit die sector signaleerden me ook dat de oorzaak van die verkeerde informatie zou kunnen liggen in het feit dat er onlangs blijkbaar een nieuw computerprogramma werd ingevoerd door de VHM voor het beheren van die wachtlijsten. Dit programma zou de reeds doorlopen wachttijd van de kandidaten automatisch reduceren tot nul. Dat is natuurlijk ook een manier om wachttijden in te korten, maar als u het mij vraagt, is dat allesbehalve correct en heel frustrerend voor veel mensen die dergelijke krantenberichten lezen.

Om deze redenen zou ik u de volgende vragen willen stellen, mijnheer de minister. Bent u er zelf van overtuigd dat de cijfers die u hebt bekendgemaakt,

Heeren

een correct beeld geven van de situatie ? Hoe valt dan te verklaren dat kandidaat-kopers in de realiteit soms meer dan 5 jaar moeten wachten op een sociale koopwoning ? Worden die kandidaten dan verkeerd ingelicht door de bouwmaatschappijen ? Kunt u me ook bevestigen dat door het invoeren van een nieuw computerprogramma door de VHM de reeds bestaande wachttijden werden herleid tot nul ? Hoe verklaart u dan dat de VHM dergelijke vertekende informatie zou hebben verstrekt ?

Mijnheer de minister, men zegt me ook dat, indien de informatie die u hebt gegeven juist is, logischerwijze geen enkele maatschappij haar lijsten zou hebben moeten actualiseren na 2 jaar. Nochtans hoor ik in de sector toch dat heel wat zinloze tijd en energie wordt besteed aan de actualisatie en dan vooral aan de wijze waarop die moet gebeuren. Dat wordt alleen nog verergerd door een vrij recente wijziging van het overdrachtbesluit. Kunt u deze informatie bevestigen, mijnheer de minister ?

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, ik wil toch even een signaal geven aan de hand van een voorval. Het sluit misschien niet direct aan bij de vraag van mevrouw Heeren, maar ik wil het u toch meegeven. Mijnheer de minister, ik heb hierover trouwens 3 weken geleden getelefoneerd met uw kabinetschef.

Ik zal u zeggen wat het probleem is. In mijn gemeente is er een enorm tekort aan sociale woningen, zoals in vele landelijke gemeenten. Ik denk dat we onder 1,5 percent zitten, terwijl het algemeen aanvaarde streefdoel 6 percent is. Er werd een belangrijk PPS-dossier opgestart, waarschijnlijk een van de eerste in Vlaanderen. Omdat het allemaal zo lang bleef duren bij de VHM, besloot ik om telefonisch inlichtingen te vragen bij de VHM. Na vier tot vijf keer te worden doorgeschakeld kwam ik na 3 kwartier terecht bij iemand die zeer bereidwillig was, dat moet ik toegeven. Die man zei me dat het dossier op de eerstvolgende Raad van Bestuur van de VHM op de dagorde zou komen.

Nu had ik voor mij een brief liggen van de VHM van meer dan een jaar eerder, waarin juist hetzelfde antwoord werd gegeven. Ik heb u hiermee niet willen lastigvallen, mijnheer de minister, en daarom heb ik naar uw kabinetschef gebeld om hierover te klagen. Als dat de manier is waarop de mensen in Vlaanderen worden behandeld op het vlak van socialewoningbouw, dan zitten we verkeerd. Dat kan

duis niet. Ik kan het nog aan om het telefoonnummer en het adres te vinden van de VHM, maar de gewone mens die zit te wachten op een sociale woning, kan dat niet. Ik vind dat dit niet kan worden aanvaard. Er zal dus toch een en ander moeten gebeuren.

De voorzitter : De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist : Ik wil even reageren op de uiteenzetting van de heer De Roo, die me toch heeft verbaasd. We stellen namelijk vast dat er in veel landelijke gemeenten niet aan socialewoningbouw wordt gedacht en dat alles naar de centrumsteden wordt geleid. Het verbaast me een beetje dat er nu zo wordt gelobbyd om sociale woningen op het eigen territorium te krijgen, terwijl men in het verleden alles altijd zo veel mogelijk heeft afgestoten. Het gaat hier waarschijnlijk om een nieuwe tendens.

De heer Johan De Roo : Mijnheer Logist, ik kan u zeggen dat ik heel hard werk om in mijn gemeente een aantal sociale woningen te krijgen. In het verleden waren er inderdaad zelden sociale woningen te vinden in de buitengemeenten in mijn streek.

De voorzitter : De heer Schepens heeft het woord.

De heer Cis Schepens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, als burgemeester van een zeer landelijke gemeente zou ik toch willen opmerken dat we nogal veel werk hebben gestoken in socialewoningbouw. Het kabinet kan dat bevestigen. Ik denk dat we de eerste waren om na te gaan of het niet mogelijk was om een PPS-constructie op te zetten. Het enige wat ik moet vaststellen, is dat een aantal administraties, waaronder het Comité van Aankoop, opeens moeilijk beginnen doen als dat zou plaatsgrijpen. Ik zeg dit om aan te tonen dat wij wel vragende partij zijn, maar dat we niet altijd worden gesteund door alle administraties in dit landje.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, ik zou willen beginnen met te antwoorden op de heer De Roo. Mijn adjunct-kabinetschef zegt me dat dit dossier inderdaad heel lang is blijven liggen bij de VHM. De verklaring schijnt te zijn dat het ook een vrij gecompliceerd dossier was. Niettemin kan het natuurlijk niet dat men mensen niet op de hoogte brengt. Er kunnen vertragingen zijn, die gelegitimeerd of minder gelegitimeerd kunnen zijn, maar men zou toch alleszins de betrokken partijen op de hoogte moeten stellen om te zeggen dat er

Keulen

een probleem is. Dan krijgt men daar ook geen applaus voor, maar dan weten de mensen tenminste waar ze aan toe zijn.

Ik hoor ook zeggen dat de kabinetschef ondertussen contact heeft gehad met de heer Claus en dat het dossier inderdaad daadwerkelijk zal worden behandeld op de eerstvolgende Raad van Bestuur. U hebt gelijk dat niemand vrede moet nemen met een dergelijke handelwijze. Dat is zelfs geen zaak van meerderheid of oppositie, dat is een manier om de zaken gewoon goed te regelen.

Aan mevrouw Heeren kan ik het volgende antwoorden. Laat om te beginnen een zaak duidelijk zijn : cijfers worden niet gemanipuleerd. Als ik die cijfers aan u meedeel, dan is dat omdat die mij zo door de VHM zijn doorgegeven. Het verhaal van het nieuwe computerprogramma en het feit dat men daarmee alles op nul zou zetten, klopt ook niet. Het nieuwe systeem dateert van 2000, maar men heeft daarbij altijd teruggekeken naar het verleden. Het is niet zo dat men op een bepaald moment de lei heeft schoongeveegd om te zeggen : nu beginnen we in een maagdelijke staat. Dat is zeker niet het geval.

De cijfers met betrekking tot de wachtlijsten in de koopsector werden op mijn vraag door de VHM verzameld bij de diverse koopmaatschappijen in Vlaanderen. U hebt me daarover trouwens twee keren geïnterpelleerd, en ik vond het inderdaad zelf ook heel vreemd dat die informatie nooit was gecentraliseerd. In die zin denk ik dus dat het een goede zaak is dat we daar nu ook centraal zicht op krijgen. Zoals u weet, werden deze cijfers vroeger niet centraal bijgehouden op de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. De vrijgegeven cijfers zijn dus het resultaat van een bevraging van de koopmaatschappijen. Ik zie dan ook geen reden om de aangeleverde cijfers in twijfel te trekken.

Toch moeten we er rekening mee houden dat het om statistische gemiddelden gaat. Het is dus perfect normaal dat in bepaalde gevallen de wachttijd langer is dan het aangegeven gemiddelde. Er moet bovendien ook rekening mee worden gehouden dat het de eerste keer was dat deze gegevens centraal werden verzameld. Deze gegevens moeten dan ook nog verder worden geanalyseerd, wat, gelet op de opdracht om deze gegevens vanaf nu op structurele en permanente wijze te verzamelen, ons in de toekomst zal toelaten de correcte conclusies uit die cijfers te trekken.

In het antwoord op uw schriftelijke vraag en in het persbericht werden trouwens al een aantal reflecties gemaakt die een rol kunnen spelen bij de interpretatie van deze cijfers : de lengte van de wachtlijsten wordt beïnvloed door de wijze waarop de socialehuisvestingsmaatschappijen de inschrijvingsregisters actualiseren. Deze actualisering, die tweejaarlijks moet gebeuren, gebeurde in het verleden immers niet steeds op dezelfde wijze door alle SHM's en ook niet op hetzelfde moment.

De lengte van de wachtlijsten kan ook worden beïnvloed door het inschrijvingsbeleid van de SHM's. In het verleden lieten sommige SHM's iedereen toe op hun lijsten zonder de inschrijvingsvoorwaarden te controleren, wat nochtans wettelijk vereist is.

De aard van de bouwplaatsen en de moeilijkheidsgraad van de projecten speelt eveneens een grote rol. Projecten die veel tijd vergen, bijvoorbeeld omdat ze bestaan uit een groot aantal reeksen, trekken veel kandidaten aan of maken de wachttijden langer. 'Reeksen' moet hier worden geïnterpreteerd als verschillende fases : men bouwt bijvoorbeeld eerst 30 woningen, waarna er later in een tweede fase nogmaals 15 volgen. Ook de technische moeilijkheidsgraad van een project kan ervoor zorgen dat het allemaal iets langer duurt.

De lengte van reeds bestaande wachtlijsten kan ook een rem vormen op bijkomende inschrijvingen. Dat lijkt me evident : de drempel voor nieuwe kandidaten komt hoger te liggen, bestaande kandidaten haken af en SHM's maken geen bijkomende publiciteit meer omdat de lijsten ondertussen verzadigd zijn, omdat er al voldoende interesse is voor het project.

In tegenstelling tot de socialehuursector moet in de eigendomssector een inschrijvingsgeld van 24,79 euro per bouwproject worden betaald. Aangezien dit, zeker voor kandidaat-kopers, een minimaal bedrag is, dat overigens alleen in uitzonderlijke gevallen niet wordt terugbetaald, is het drempelverhogend karakter van dit inschrijvingsgeld wellicht min.

Bij de berekening van de gemiddelde wachtttermijnen werd geen rekening gehouden met inschrijvingen die dateren van voor het totstandkomen van de geautomatiseerde registers en die later werden opgenomen in die registers, maar waarvan men niet meer tijd kon achterhalen wanneer ze aanvankelijk werden ingeschreven. Het gaat hier echter – en dat wil ik toch duidelijk zeggen – slechts over een zeer kleine groep inschrijvingen. Op

Keulen

vraag van de VHM hebben de meeste SHM's immers de fictieve datum van de opstarting van het geautomatiseerde systeem omgezet in de reële inschrijvingsdatum.

Bij een SHM, meer bepaald in Gent, kon de aanpassing niet meer gebeuren wegens tijdsgebrek. In die regio kan de gemiddelde wachttijd dus inderdaad wel langer zijn. Daarnaast zijn er drie SHM's, namelijk een in Vlaams-Brabant en twee in Antwerpen, die geen gebruik maken van de VHM-software en zelf een Excel-lijst hebben gecreëerd. Indien deze maatschappijen de correcte inschrijvingsdata hebben vermeld, zijn de cijfers correct.

In 2003 werd een nieuw Hypothecair Informatiesysteem, het HIS, in gebruik genomen voor de hele koopsector. De gegevens die werden verstrekt zijn niet uit dit nieuwe systeem afkomstig, maar uit het door de VHM zelf ontwikkelde RegiLena dat sedert 2000 in gebruik werd genomen.

De actualisatie van de registers moest enerzijds reeds gebeuren als een soort globale opkuisoperatie bij het totstandkomen van de registers om ze te zuiveren van onnodige ballast, en anderzijds tweemaal voor personen die op het ogenblik van de actualisatie reeds drie opeenvolgende jaren voorkwamen in de registers. Het is inderdaad zo dat door het besluit van de Vlaamse regering van 9 januari 2004 tot wijziging van het overdrachtenbesluit van 11 mei 1999, meer bepaald via artikel 9, ten 2de, een reeds vroeger door de VHM voorgeschreven administratieve regel – die door de meeste SHM's wordt toegepast – in een wettekst werd gegoten. Tijdens het actualisatieproces moeten alle personen die niet aan de woonbehoeftevoorwaarden voldoen uit de registers worden verwijderd. Indien we ons via de wachtlijsten een meer adequaat beeld willen vormen van het potentiële cliënteel, dan moet dat instrument ook ernstig worden genomen en moeten de lijsten gezuiverd zijn van mensen die geen nood hebben aan een socialekoopwoning.

Dat de gemiddelde wachttijd iets minder dan 2 jaar zou bedragen sluit niet uit, wel integendeel, dat er gezinnen of alleenstaanden zijn die langer dan 2 jaar op de wachtlijst staan. Het is minstens voor deze gezinnen en alleenstaanden daadwerkelijk zinvol lijsten te actualiseren. Met statistieken moet steeds zeer omzichtig worden omgegaan, zoals u weet.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik dank de minister voor zijn uitleg, maar eigenlijk ben ik niet veel wijzer geworden, in die zin dat mensen natuurlijk met hun vragen blijven zitten. Ze staan gemiddeld 5 jaar op een wachtlijst voor een koopwoning, maar u laat in een persbericht weten dat ze 1 tot 1,5 jaar op zo'n wachtlijst staan. Ik wil maar zeggen : communicatie is goed, maar heeft soms ook, verdorie, perverse effecten. Mensen gaan dan naar een bouwmaatschappij en zeggen 'de minister heeft dat wel beslist'. Die bouwmaatschappij moet dan zeggen : 'we zijn wel van goede wil, maar we krijgen geen middelen'.

Er is in onze provincie een wachtlijst van 3324 kandidaten, en u verkondigt dan dat er volgend jaar 130 socialekoopwoningen bijkomen. Dat ligt in de lijn van de voorbije jaren. Op zich is dat een druppel op een hete plaat. Ik heb het bijzonder moeilijk met de manier van communiceren. De gewone mensen, die ik nog altijd ontmoet, mijnheer de minister, spreken me daarop aan en ik kan hen eerlijk gezegd geen zinvol antwoord geven. Daarom stelde ik deze vraag om uitleg.

Minister Marino Keulen : Ik wil toch nog even reageren. Laat duidelijk zijn dat de informatie die ik u heb verstrekt, correct is. Ik heb u nogmaals uitgelegd hoe die informatie is totstandgekomen. Ik zou ook liever hebben dat er de helft minder wachtden zijn, maar feiten zijn feiten. Ik heb nooit getracht die te verdoezelen. De prioriteit van deze regering is het bouwen van 15.000 socialehuurwoningen. Daardoor zijn andere noden, zoals de socialekoopwoningen, in de schaduwzijde terechtgekomen. We zullen in de toekomst dus nog een tandje moeten bijsteken.

Ik communiceer altijd op basis van objectieve feiten. Ik verdraai die niet.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carlo Daelman tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de SBE- en SSI-besluiten met betrekking tot de socialewoningbouw

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Daelman tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de SBE- en SSI-besluiten met betrekking tot de socialewoningbouw.

Voorzitter

De heer Daelman heeft het woord.

De heer Carlo Daelman : Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, collega's, de SSI-subsidies bedragen in sommige gevallen 100 procent. Daarnaast zijn er de SBE-subsidies die 30 tot 40 procent van een vervangbouw subsidiëren.

Er is mij een geval ter ore gekomen van een bouwmaatschappij die een aantal slechte woningen heeft laten slopen. Die maatschappij had daar SSI-subsidie voor aangevraagd en ging ervan uit dat de subsidie 100 procent zou bedragen. Daarna heeft die maatschappij een vervangbouw opgetrokken waarvoor ze SBE-subsidie had aangevraagd. Ze ging ervan uit dat ze die ook zou krijgen.

Een van de voorwaarden voor subsidies voor vervangbouw is dat de woningen worden verkocht tegen een prijs waarvan het gesubsidieerde bedrag wordt afgetrokken. Op die manier kan de koper een goedkope woning aankopen.

Op het ogenblik dat de maatschappij de woningen verkocht met een korting van 30 procent, kreeg ze van de administratie te horen dat er een probleem was. Er zou een cumulatie van subsidies zijn. Daardoor heeft die bouwmaatschappij die nieuwe woningen dus met 30 tot 40 procent verlies verkocht. Mijnheer de minister, hoe kan worden vermeden dat de informatie over een negatieve beoordeling zo laat in de procedure komt, zodat dergelijke scenario's zich niet meer voordoen in de toekomst ?

Volgens mij is er trouwens wel cumulatie mogelijk van SSI- en SBE-subsidies, op voorwaarde uiteraard dat er geen sprake is van dubbele subsidiëring en dus fraude. De maatschappij waar ik het over heb, heeft geen fraude gepleegd. Daar ben ik zeker van. In verband met de SBE-subsidies gaat de administratie ervan uit dat ze kunnen worden gebruikt voor sloop en wederopbouw. SSI-subsidies kunnen enkel maar voor slopen worden toegekend. SBE-subsidies kunnen bovendien ook worden gebruikt voor alleen maar wederopbouw.

De maatschappij in kwestie had SSI-subsidies aangevraagd en gekregen. Daarna heeft ze SBE-subsidies aangevraagd voor de wederopbouw van de huizen. Ze dacht dat ze die ook zou krijgen, maar toen puntje bij paaltje kwam, bleek dat niet het geval te zijn.

Ik denk dat de administratie bij de toepassing van de uitvoeringsregels van het SBE-subsidiebesluit

een te strenge interpretatie hanteert. Door dat te doen gaat ze in de fout, want ik denk dat de oorspronkelijke bedoeling van de bouwmaatschappij in kwestie wel degelijk reglementair was.

Mijnheer de minister, welke stappen hebt u al gezet of zult u nog zetten om te vermijden dat socialehuisvestingsmaatschappijen koopwoningen met verlies moeten verkopen door laattijdige negatieve beoordelingen van projecten door de administratie ? Welke stappen hebt u al gezet of zult u nog zetten om de cumulatie van SSI-subsidies voor afbraakwerken en SBE-subsidies voor de opbouw van woningen mogelijk te maken als het gaat om vervangingsbouw conform de geest en de letter van het SBE-besluit ?

Om mijn vragen en beweringen kracht bij te zetten, wil ik verwijzen naar artikel 2 van het SBE-besluit. Daarin staat dat er subsidie wordt verleend aan initiatiefnemers die overgaan tot een of meerdere socialehuisvestingsprojecten zoals bijvoorbeeld de opbouw of de vervangbouw van één of meerdere socialekoopwoningen. Volgens mij kunnen beide subsidiesystemen dus worden gecombineerd.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer Daelman, ik deel uw bekommernissen. We hebben een omzendbrief geschreven met de bedoeling duidelijkheid te creëren. We zijn trouwens bezig met de situaties die u aanhaalt, te regulariseren. Er is immers geen sprake van verkeerde bedoelingen of fraude.

De subsidie voor de bouw of renovatie van socialekoopwoningen werd ingevoerd via het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1999, met de bedoeling om de bouw van socialekoopwoningen in de centra van gemeenten en steden te stimuleren. De bouw van woningen is op die plaatsen gemiddeld immers iets duurder dan op een vrijliggende bouwplaats, waar de vraag naar socialekoopwoningen trouwens iets kleiner is. Deze subsidieregeling heeft de bedoeling sociale-eigendomsverwerving aan te moedigen zonder dat er bijkomende ruimte moet worden ingenomen. De subsidie helpt om de drempelvrees voor de aankoop van socialekoopappartementen of socialerijwoningen te verminderen.

Om een vlotte afhandeling en een minimum aan administratieve procedures mogelijk te maken werd gekozen voor een afhandeling in zo weinig mogelijk stappen. De eerste stap is de goedkeuring van een jaarprogramma door de minister en op voorstel van de VHM, na advies van de administra-

Keulen

tie. De tweede stap is de vastlegging van de middelen voor het goedgekeurde programma. De derde stap is de technische opvolging door de VHM. De vierde stap is de betaling van de definitieve subsidiebedragen nadat alle kosten gekend zijn. Dat is dus op het ogenblik van de eindafrekening.

Het nadeel van deze administratieve matiging is dat de projecten niet altijd even afgelijnd zijn op het ogenblik van de goedkeuring van het programma. Daardoor is het niet altijd duidelijk in welke mate aan de subsidiecriteria is voldaan. Bovendien worden projecten in de loop van de voorbereiding en de uitvoering nog gewijzigd. Daardoor kan de administratie, die de betaling op projectniveau opvolgt, niet altijd de op het programma aangegeven criteria bevestigen. Daardoor ontstond er een verschil tussen de subsidiepercentages zoals ze waren bepaald op het ogenblik van de goedkeuring van het programma, en zoals ze werden geëvalueerd op het ogenblik van de definitieve eindafrekening. Van zodra dit werd vastgesteld, werd er overleg georganiseerd tussen de VHM en de afdelingen Woonbeleid en Gesubsidieerde Infrastructuur van de Vlaamse administratie.

Tijdens dat overleg werden afspraken gemaakt om deze situaties in de toekomst te vermijden door ervoor te zorgen dat de toepasbare criteria en de daaraan gekoppelde subsidiepercentages definitief kunnen worden vastgesteld in onderling overleg, vooraleer de huisvestingsmaatschappij de verkoopprijzen bekendmaakt. Er kwamen ook een aantal gevallen aan het licht waarin de verkoopprijzen waren bekendgemaakt zonder dat de administratie uiteindelijk kon instemmen met de beoordeling van de projectcriteria. Voor deze dossiers wordt een oplossing ad hoc gezocht. Voor de meeste gevallen is die er al, andere dossiers zijn nog in behandeling.

Ik heb de afdeling Woonbeleid dan ook gevraagd om de te volgen werkwijze en de toetsing van de criteria zo sluitend mogelijk te maken. Ik heb die afdeling ook gevraagd om mij een ontwerp van omzendbrief voor te leggen. Ik heb al een eerste versie ontvangen. Ik heb die ondertussen besproken met de sector en met de administratie. De omzendbrief kan worden verstuurd van zodra we juridisch advies hebben ontvangen.

Ik wil vermijden dat er zich in de toekomst nog problemen voordoen. Ik wil ook dat de huisvestingsmaatschappijen die initiatieven willen nemen, maximale kennis hebben van de werkwijze die

moet worden gevolgd, en van de manier waarop de criteria worden beoordeeld.

Een van de punten waarop de omzendbrief dieper ingaat, is de kwestie van het combineren van de SSI- en de SBE-subsidies. De interpretatie van de administratie leidt niet tot de onmogelijkheid die te combineren. Indien het criterium 'vervangbouw' niet voor SBE-subsidies in aanmerking wordt genomen, kan een project nog altijd voldoen aan de twee overige criteria, die te maken hebben met de ligging en het woningtype. Op die manier kan een project nog voor 30 percent worden gesubsidieerd.

De verrichting 'sloop' wordt uitgesloten van dubbele subsidie. Dubbele subsidie doet zich voor als de verrichting 'sloop' via SBE en via SSI wordt gesubsidieerd. Indien dat het geval is, vraagt de administratie een keuze te maken, voor zover er nog geen subsidieaanvraag is afgehandeld.

Het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1999 bepaalt in artikel 5 dat er subsidie wordt gegeven voor de verrichtingen indien voldaan is aan de criteria. In artikel 2 worden de subsidieerbare projecten vermeld, waarbij voor vervangingsbouw de definitie uit artikel 1 moet worden toegepast, namelijk 'het volledig wegruimen van oude gebouwen en het oprichten, in de plaats hiervan, van nieuwe woningen met volledig nieuwe of gerecupereerde materialen'. Ook hier is het duidelijk dat er slechts sprake is van vervangingsbouw indien de sloop werkelijk deel uitmaakt van het project.

Indien de sloop geen deel uitmaakt van de projectuitvoering – omdat hij bijvoorbeeld voordien werd uitgevoerd – kan het criterium 'vervangingsbouw' niet worden ingeroepen. Dat zou immers betekenen dat men het criterium 'vervangingsbouw' kan invoeren voor elk project op een plaats waar ooit een ander gebouw stond, ook al is dat gebouw al lang voordien gesloopt. Indien de sloop wel deel uitmaakt van de projectuitvoering, maar al via SSI werd gesubsidieerd, dan zou er sprake zijn van dubbele financiering door het criterium vervangingsbouw voor SBE toe te passen. Het is dus een vereiste dat de sloop deel uitmaakt van de projectuitvoering, en dat er geen SSI-subsidie werd toegekend vooraleer het criterium 'vervangingsbouw' van toepassing kan zijn in de SBE-subsidieberekening.

In de context van datzelfde overleg, waarbij mijn kabinetsmedewerkers werden betrokken, is beslist om het ministerieel besluit van 9 december 1999 aan te passen, zodat projecten waarvoor de sloop werd uitgevoerd tot 5 jaar voor de goedkeuring

Keulen

van het programma toch in aanmerking komen voor het criterium 'vervangingsbouw', voor zover de sloop is gebeurd in functie van een sociaal woonproject door de initiatiefnemer, of zelfs door derden zoals bijvoorbeeld de gemeente. Nu is immers bepaald dat de gunning van de werken niet mag gebeuren vóór de goedkeuring van het programma. Ik zal het concrete voorstel daarover nader onderzoeken. Te gepasten tijde zal ik u daar meer over kunnen vertellen.

U ziet dat er helemaal geen onwil is om vervangbouwprojecten te ondersteunen. De restrictie slaat enkel op het dubbel toekennen van financiële middelen voor de sloop.

Ik wil benadrukken dat ik de soepele procedure wens te behouden. Ik zal er eveneens voor zorgen dat de nadelen ervan kunnen worden opvangen door concrete afspraken over regelmatig overleg tussen de betrokken administraties op het niveau van de dossierbehandelaars.

Zo werd het programma voor 2004 aan mij voorgelegd na overleg tussen de VHM en de afdeling Woonbeleid, precies om dat soort misverstanden – laat ik het zo noemen – te vermijden. Ik denk dat we daarmee een gevolg geven aan uw bekommernis om die problemen in de toekomst te verhelpen.

De voorzitter : De heer Daelman heeft het woord.

De heer Carlo Daelman : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Als ik het goed heb begrepen, zitten we eigenlijk op dezelfde inhoudelijke lijn. Ik zou graag een schriftelijke versie krijgen van uw antwoord, want dan kan ik dat ook bezorgen aan de mensen die me het probleem hebben signaleerd.

Uiteraard is het niet mijn bedoeling om dubbele subsidiëring te vragen. Ik ga ervan uit dat de vraagstellers niet dubbel worden gesubsidieerd, anders zouden ze me niet hebben gecontacteerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.53 uur.*
